

EKSTERNO FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE VELIKIH PODUZEĆA

Bodružić, Zdravko

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:827078>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-21**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**EKSTERNO FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE VELIKIH
PODUZEĆA**

Mentor:

Prof. Dr. Sc. Ivana Dražić Lutitsky

Student:

Zdravko Bodružić

Zagreb, rujan 2019.

ZDRAVKO BODRUŽIĆ

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ZAVRŠNI RAD

(vrsta rada)

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, 21.1.2020.

(potpis)

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Problem i predmet istraživanja.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja.....	1
1.2. Sadržaj i struktura rada.....	1
2. RAČUNOVODSTVO KAO PRETPOSTAVKA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA.....	3
2.1. Regulatorni okvir.....	3
2.1.1. Zakon o računovodstvu	3
2.1.2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja	4
2.1.3. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja	5
2.2. Financijski izvještaji.....	5
3. VRSTE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	6
3.1. Informacijski zahtjevi eksternih korisnika	8
3.2. Regulatorni okvir financijskog izvještavanja velikih poduzeća	10
3.3. Vrste izvještaja	12
3.3.1. Bilanca (Izvještaj o financijskom položaju na kraju razdoblja)	12
3.3.2. Račun dobiti i gubitka (Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja).....	14
3.3.3. Izvještaj o promjenama kapitala.....	14
3.3.4. Izvještaj o novčanim tijekovima.....	15
3.3.5. Bilješke.....	17
4. ULOGA JAVNIH BAZA U OSIGURAVANJU INFORMACIJA EKSTERNIM KORISNICIMA	18
4.1. Financijska agencija	19
4.2. Ostali izvori informacija.....	25
5. STUDIJA SLUČAJA	27
5.1. Eksterno financijsko izvještavanje u poduzeću Kraš d.d.	27
5.2. Eksterno financijsko izvještavanje poduzeća Hrvatski telekom d.d.....	32
6. ZAKLJUČAK	36
LITERATURA.....	37

1. UVOD

Odluke se u poduzećima donose na temelju informacija, iz čega nedvojbeno proizlazi međusobna sveza između informacija i odlučivanja. Informacije nužne za upravljanje poduzećem potječu iz računovodstva, a uz pomoć financijskih izvještaja moguće je spoznati temeljna financijska ograničenja, drugim riječima, mogućnosti pri uravnoteženom rastu i razvoju. Za optimalno su upravljanje neophodni sigurnost i učinkovitost koja se mjeri rentabilnošću, a oboje je moguće iščitati upravo pomoću financijskih izvještaja.

1.1. Problem i predmet istraživanja

Predmet ovog završnog rada je financijsko izvještavanje eksternih korisnika. Računovodstveni informacijski sustav primaran je izvor informacija o poslovanju promatranog poduzeća koji je prvenstveno fokusiran na generiranje primarno kvantitativnih, financijskih informacija. Izvještaji za eksterne korisnike odlikuju se propisanom formom i sadržajem, fokusom na cjelokupno poslovanje, prikazom isključivo stvarnih podataka te izuzetnim značenjem.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Pri izradi rada korištene su sljedeće znanstvene metode: metoda analize i sinteze, te metoda deskripcije. Osim navedenoga, u pri izradi rada korištena je literatura dostupna u tradicionalnim i online izvorima.

1.2. Sadržaj i struktura rada

Rad je podijeljen na šest međusobno povezanih cjelina. U uvodnom se dijelu uvodi u problematiku rada i daje osnovna definicija financijskih izvještaja. Drugi dio rada, Računovodstvo kao pretpostavka financijskog izvještavanja, donosi pregled regulatornog okvira računovodstvenog izvještavanja – Zakona o računovodstvu, Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja te Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja te se daje pojmovno određenje financijskih izvještaja. Treći dio rada govori o vrstama financijskih izvještaja, informacijskim zahtjevima eksternih korisnika, regulatornom okviru financijskog izvještavanja velikih poduzeća te o vrstama financijskih izvještaja. Četvrti dio rada govori o

ulozi javnih baza u osiguravanja informacija eksternim korisnicima, a peti je dio rada studija slučaja odnosno primjeri eksternog financijskog izvještavanja u poduzećima Kraš d.d. i HT d.d. Zaključni dio rada predstavlja sintezu odrednica iznesenih u radu.

2. RAČUNOVODSTVO KAO PRETPOSTAVKA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

2.1.Regulatorni okvir

Zakon o računovodstvu (ZOR) temeljni je zakon koji posebno regulira financijsko izvješćivanje, posebno za potrebe eksternih korisnika. Novi Zakon o računovodstvu stupio je na snagu 01.01. 2016. godine u skladu s čl. 19. istog zakona, poduzetnici i pravne i fizičke osobe dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan Zakonom o računovodstvu i na temelju njega donesenim propisima. Ovisno o veličini imovine, dobiti i broju zaposlenih, Zakon razlikuje mikro, male, srednje i velike poduzetnike.¹

Mikro i mali poduzetnici dužni su sastaviti bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke. Srednji i veliki poduzetnici, osim toga, dužni su pripremiti izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i izvještaj o promjenama u kapitalu. Prema Zakonu o računovodstvu (članak 30.), poduzetnik je bez obzira na veličinu, obvezan javno objavljivati godišnja financijska izvješća i podnositi ga u Registar godišnjih financijskih izvješća (RGFI) u elektroničkom obliku i dostupan na internetskoj stranici Financijske agencije.

Objavljivanje računovodstvenih podataka i informacija sadržanih u javno dostupnim financijskim izvješćima promatrano je u dva konteksta:²

- obvezno, zakonski propisano objavljivanje minimalnog skupa podataka. Obvezno objavljivanje u pravilu se odnosi na zahtjev za iskazivanje minimalnih pozicija financijskih izvještaja.
- dobrovoljno objavljivanje svih javno dostupnih financijskih podataka, tzv. potpuna transparentnost. Osim financijskih informacija, dobrovoljno objavljivanje uključuje i niz nefinancijskih informacija.

2.1.1. Zakon o računovodstvu

¹ Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/2015

² Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/2015

Zakon o računovodstvu (članak 16.) u Republici Hrvatskoj propisuje uporabu dvaju standarda u financijskom izvješćivanju, a oni su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI).³

2.1.2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja se primjenjuju u računovodstvenoj struci i koriste se za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća. Oni ukazuju na temeljne koncepte na kojima se temelji priprema i prezentacija financijskih izvješća.

Temeljem Odluke Odbora za standarde financijskog izvještavanja o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI, Okvir za primjenu HSFI, t. 1.2), temeljna funkcija standarda financijskog izvještavanja je:⁴

- pružiti pisanu osnovu sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja,
- pružiti pomoć revizorima u formiranju mišljenja jesu li financijski izvještaji harmonizirani s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja,
- pružiti pomoć korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija sadržanih u financijskim izvještajima.

Nadalje, cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, sukladno Okviru za primjenu hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI, HSFI okvir, t.1.2), je da financijska izvješća na temelju tih standarda pružaju informacije o financijskom položaju, uspješnosti i novčanom tijeku poduzeća, prije svega, eksternim korisnicima u donošenju ekonomskih odluka. Osim toga, njihov je cilj razviti računovodstvene standarde od javnog interesa koji zahtijevaju visoku kvalitetu, transparentnost i usporedivost informacija u financijskim izvještajima. Ukupno ih je 17, a pod nadležnošću HSFI-1 su financijskih izvještaja s ciljem postizanja usporedivosti s financijskim izvještajima za prethodno razdoblje i financijskih izvještaja drugih poduzeća.

Mikro, mala i srednja poduzeća primjenjuju Hrvatske standarde financijskog izvješćivanja. Osim toga, oni poduzetnici koji su obvezni primijeniti ovaj Standard kao dio sastavljanja

³ Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/2015., čl. 6.

⁴ Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/2015., čl. 16.

svojih godišnjih financijskih izvješća nisu obvezni sastaviti izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, nego ih sastavljaju samo porezni obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

2.1.3. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja uobičajeno se primjenjuju u kontinentalnim računovodstvenim sustavima, a donosi ih Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (eng. IASB –*International Accounting Standards Board*). Međunarodni standardi financijskog izvještavanja slijednici su Međunarodnih računovodstvenih standarda kojih je ukupno 41, a Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja ukupno je 13 te je svaki od standardanadležan u pojedinom području. Međunarodni računovodstveni standard u čijoj je nadležnosti prezentiranje i sastavljanje financijskih izvještaja, svra te sastavni dijelovi kao i obveznici sastavljanja financijskih izvještaja je MRS-1.

Veliki poduzetnici i poduzetnici od javnog interesa dužni su u sastavljanju i prezentiranju financijskih izvješća primjenjivati Međunarodne standarde financijskog izvještavanja, uključujući međunarodne računovodstvene standarde. Obveznici Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja obvezni su sastaviti šest osnovnih financijskih izvještaja (izvještaj o financijskom položaju, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke).

2.2. Financijski izvještaji

Osnovna svrha financijskih izvješća je pružiti informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjavanja postavljenih ciljeva ili proračunskog poslovanja, kako proračunskih tako i izvanproračunskih korisnika.⁵

Poslovanje određenog poduzeća može se promatrati kroz financijska izvješća, a informiranje zainteresiranih strana odnosi se na prezentaciju relevantnih i pouzdanih računovodstvenih informacija.⁶

Slijedom navedenoga, godišnje financijske izvještaje čine:

⁵Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine br. 3/2015, čl. 3.

⁶ Žager, K., Žager, L. (2008) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb., str. 33.

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
2. račun dobiti i gubitka,
3. izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
4. izvještaj o novčanim tokovima,
5. izvještaj o promjenama kapitala,
6. bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji su konačni proizvod financijskog računovodstva i namijenjeni su prvenstveno vanjskim korisnicima, što rezultira zaključkom da je financijsko računovodstvo prvenstveno eksterno orijentirano. Vanjski korisnici financijskih izvješća su, između ostalog, sadašnji i potencijalni investitori, vjerovnici, vlade, vladine organizacije, kupci, dobavljači i drugi vjerovnici, burze, profesionalne institucije, strukovna udruženja, financijski izvještaji nositeljima računovodstvenih informacija.⁷

Svi poslovni subjekti obvezni su sastaviti financijska izvješća u obliku, sadržaju i na način u skladu sa zakonom, a njihova je zadaća, kao što je gore navedeno, pružanje informacija o poduzeću, odnosno njezinoj imovini, obvezama, glavnici, prihodu i troškovima, uključujući dobitke i gubitke, promjene u kapitalu i novčane tijekomove društva. Od poduzeća se zahtijeva jednogodišnje financijsko izvješćivanje, a takva izvješća moraju pružiti istinit i pošten prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja.⁸

3. VRSTE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Osnovna financijska izvješća su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Veliki i srednji poduzetnici dužni su sastaviti sva financijska izvješća, za razliku od malih poduzetnika koji su

⁷ Gulin, D., i sur. (2008) Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 47.

⁸ Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16, čl.15

dužni sastaviti skraćeni izvještaj o financijskom položaju, smanjiti račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje.

Godišnji financijski izvještaji moraju se sastaviti iu slučaju statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad poduzećem na dan koji prethodi datumu upisa statusne promjene, danu otvaranja stečajnog postupka ili dana pokretanja postupka likvidacije.⁹

Kada je riječ o analizi financijskih izvješća, važno je naglasiti da su ista dio poslovne analize koja se provodi s ciljem upoznavanja ekonomske i financijske snage i mogućim perspektivama u položaju poduzeća. Putem potpune analize financijske analize generiraju se podaci o likvidnosti poduzeća, financijskoj stabilnosti, zaduženosti i profitabilnosti, a definirani su uzroci problema u poduzeću, što s druge strane olakšava daljnje donošenje ekonomskih odluka.

Prikupljeni podaci kako je ovdje opisano predstavljaju značajan informacijski potencijal za najrazličitije korisnike. Na kraju obračunskog razdoblja, koje je poslovna godina za eksterne korisnike, pripremaju se financijski izvještaji koji moraju pružiti istinit i vjeran prikaz uspješnosti poslovanja i njegovog financijskog položaja. Tako oblikovani financijski izvještaji razlikuju se jedan od drugog, ali njihova analiza rezultira cjelovitom slikom ostvarenih rezultata.

Financijska izvješća namijenjena su prvenstveno vanjskim korisnicima, ali i internim. Trenutni i potencijalni investitori, vlada i njezine organizacije, vjerovnici, burze, profesionalne institucije, stručne službe, dobavljači i drugi vjerovnici, kupci itd. spadaju u vanjske korisnike temeljnih financijskih izvješća. Jasno je da financijska izvješća imaju vrlo širok i značajan krug korisnika, te ulogu pružatelja računovodstvenih informacija, te je iz tih razloga potrebno da isti fer prikazuju financijski položaj, financijske rezultate i novčane tokove.¹⁰

Proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici financijske izvještaje za razdoblja u tijeku godine čuvaju do predaje financijskih izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine, dok godišnje financijske izvještaje čuvaju u njihovom izvorniku trajno.¹¹

⁹ Ibid., čl. 15.

¹⁰ Dražić-Lutilsky, I. et al. (2010) Računovodstvo, 4. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 50.

¹¹ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine br. 3/2015., čl. 3.

Slijedom navedenoga proizlazi cilj financijskog izvještavanja – pružanje informacija o financijskom položaju poduzeća koje služe korisnicima (internim i eksternim) za donošenje optimalnih ekonomskih odluka.

U skladu s okvirom za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća Međunarodnih računovodstvenih standarda u 2000., postoje četiri glavna kvalitativna obilježja financijskih izvještaja – razumljivost, važnost, pouzdanost i usporedivost.¹²

Razumljivost je značajka koja je od osobite važnosti za korisnika informacija, tj. činjenica da su informacije sadržane u financijskim izvješćima razumljive korisniku koji je u stanju koristiti računovodstvene informacije za donošenje poslovnih odluka.

Važnost ili relevantnost informacija korisniku pomaže u procjeni prošlih, sadašnjih i budućih događaja. Iz navedenog slijedi da informacije moraju biti relevantne za korisnika, a zbog njegove važnosti ključna priroda i značaj same informacije.¹³

Kako bi se računovodstvena informacija smatrala relevantnom takva se informacija mora odlikovati predvidivom i retrogradnom vrijednošću kao i pravovremenošću odnosno ažurnošću.¹⁴

Govoreći o odlučivanju, pouzdanost je faktor koji je neraskidivo povezan s odlučivanjem. Da bi neke informacije bile pouzdane, ne bi trebale sadržavati veće pogreške i pristrane stavove, tako da korisnici mogu vjerovati da informacije vjerno prikazuju ono što predstavlja. Pouzdanost uključuje mogućnost provjere, vjerno prikazivanje informacija i neutralnost.¹⁵

Pored navedenoga, financijski izvještaji moraju sadržavati usporedive informacije koje korisnik može usporediti s prethodnim izvješćima ili izvješćima drugih poduzeća, a jednako tako korisnici moraju moći usporediti financijska izvješća tijekom vremena.¹⁶

3.1. Informacijski zahtjevi eksternih korisnika

Vanjski korisnici zahtijevaju visokokvalitetne informacije koje su uglavnom generirane financijskim izvješćivanjem. Detaljno praćenje poslovnih transakcija mjereno prihodima,

¹² Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (2003) Računovodstvo, str. 121.

¹³ Ibid., str. 121.

¹⁴ Ibid., str. 121.

¹⁵ Ibid., str. 121.

¹⁶ Ibid., str. 121.

rashodima i vrijednosti imovine na različitim razinama izvješćivanja trebalo bi zadovoljiti sve veće zahtjeve za informacijama.

Kada je riječ o kvaliteti koja zadovoljava potrebe za informacijama, potrebno je spomenuti način izvještavanja po segmentima pojedinog poslovnog subjekta. Izvještavanje po segmentima je značajno područje financijskog izvještavanja, regulirano Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 8 – Poslovni segmenti (MSFI 8), koji je zamijenio Međunarodni računovodstveni standard 14 – Izvještavanje o dijelovima – segmentima (MRS 14).¹⁷

U ovom načinu izvještavanja korisnika, pretpostavlja se da je subjekt koji sastavlja vlastite financijske izvještaje u skladu s MSFI-jem dužan poštivati načelo da se od subjekta traži da objavi informacije korisnicima svojih financijskih izvješća kako bi procijenili vrstu i financijske učinke poslovanja u kojima se bavi ekonomskim okruženjem u kojem posluje.

Sukladno tome, u procesu financijskog izvještavanja, poslovni subjekt treba uzeti u obzir potrebe sadašnjih i potencijalnih korisnika računovodstvenih informacija jer su sadašnji poslovni subjekti svjesni činjenice da su pravovremene i zakonite informacije ključne za postizanje optimalnih poslovnih rezultata.

Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja 8 obvezni su za sve poslovne subjekte kojima se trguje na javnom tržištu dužničkim ili vlasničkim instrumentima ili onima koji se predaju ili su u postupku podnošenja financijskih izvješća regulatornom tijelu u svrhu izdavanja bilo kojeg instrumenta u javnosti tržište. MSFI 8 se stoga primjenjuje na:

- odvojene ili pojedinačne financijske izvještaje subjekta i
- konsolidirane financijske izvještaje grupe koja obuhvaća maticu.

S druge strane, poslovni subjekti koji ne primjenjuju MSFI 8 nisu ovlašteni objavljivati informacije kao segmentalne, au Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o računovodstvu, vlasnici malih i srednjih poduzeća nisu obvezni primjenjivati MSFI u financijskom izvješćivanju procesa, nego su to Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI). To, međutim, ne znači da mali srednji poduzetnici ne bi trebali pružati takve informacije, ali ih ne bi trebali jednostavno nazivati segmentiranim. Nadalje, ako financijski izvještaj sadrži i

¹⁷ Domazet, T. (2006) Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja 2006/2007, Primjena računovodstva EU u Hrvatskoj, Zgombić&Partneri, Zagreb.

konsolidirane financijske izvještaje matičnog društva u okviru ovog MSFI-ja i odvojene financijske izvještaje matičnog društva, informacije o segmentima objavljuju se samo u konsolidiranim financijskim izvještajima, a ne u svrhu izvještavanja po segmentima.¹⁸

3.2.Regulatorni okvir financijskog izvještavanja velikih poduzeća

Suvremeno financijsko izvješćivanje temelji se na konceptualnom okviru, među kojima su najznačajniji od FASB-ov i IASB-ov, te za hrvatske korporacije čiji su vrijednosni papiri uvršteni na tržišta kapitala relevantni za konceptualni okvir IASB-ov budući da Zakon o računovodstvu za ta poduzeća propisuje primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja (MSFI) koje IASB donosi i razvija.¹⁹

Okvirni zahtjevi IASB-a i FASB-a pojedinačno razrađuju kriterije računovodstvene kvalitete. Nadalje, IASB i FASB imaju za cilj usklađivanje konceptualnih okvira, odnosno razvoj konceptualnog okvira koji bi bio jedinstven i relevantan na međunarodnoj razini.²⁰

Četvrta direktiva EU (eng. *Fourth Council Directive 78/660/EEC*) najstarija je direktiva na području računovodstva ali i najobuhvatniji i najopsežniji set računovodstvenih pravila unutar okvira Europske unije. U skladu s navedenim, ona postavlja pravila financijskog izvještavanja za sva privatna i javna poduzeća neovisno o njihovoj veličini s prioritarnim ciljem osiguranja da poduzeća iskazuju usporedive i relevantne informacije u financijskim izvještajima.²¹

Direktiva kao obvezne navodi sljedeće financijske izvještaje: bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje koji, prema Direktivi, čine jedinstvenu cjelinu, a u slučaju potrebe države članice EU uz navedene izvještaje mogu zahtijevati ili dopustiti sastavljanje dodatnih izvještaja. Kroz članak 2. Direktive naglasak je stavljen na istinit i fer prikaz imovine, obveza te financijskog položaja i rezultata poslovanja društva.²²

Sedma direktiva Europske unije (eng. *Seventh Council Directive 83/349/EEC*) se odnosi na konsolidirane financijske izvještaje, odnosno uređuje sastavljanje, objavljivanje i reviziju navedenih financijskih izvještaja koji predstavljaju zasebne financijske izvještaje o financijskom položaju, rezultatu poslovanja i promjenama financijskog položaja povezanih

¹⁸Ramljak, B. (2010) Financijsko izvještavanje po segmentima, Računovodstvo, financije i porezi u praksi. Split: Udruga računovođa i financijskih djelatnika Split, 1-12., str. 2.

¹⁹Marijana Bartulović, M. (2013) Regulatorni okvir financijskog izvještavanja. Dostupno na: <https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378> (30.4.2019.), str. 4.

²⁰Ibid., str. 11.

²¹Choi, F.D.S., Meek, G.K. (2005) International Accounting, 5th ed., Pearson Prentice Hall., str. 292.

²²Marijana Bartulović, M. (2013) Regulatorni okvir financijskog izvještavanja. Dostupno na: <https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378> (30.4.2019.), str. 26.

društava. Sedma direktiva zahtijeva konsolidaciju za grupupoduzeća iznad određene veličine i zahtijeva reviziju²³, međutim države članice autonomne su prilagoditi Direktivu njihovim individualnim zakonima o trgovačkim društvima.²⁴

Direktivom o transparentnosti regulira se minimalna potrebna razina periodičnog i tekućeg izvješćivanja za poduzeća koja navode njihove vrijednosne papire na tržištima kapitala EU-a. Od trgovačkih društava se traži da podnesu godišnje izvješće o poslovanju najkasnije četiri mjeseca od kraja poslovne godine i da budu javno dostupne najmanje pet godina. Nadalje, članak 4. stavak 2. propisuje glavne elemente godišnjeg izvješća, odnosno:²⁵

1. revidirani financijski izvještaji,
2. izvještaj menadžmenta koji uključuje fer pregled poslovanja i performanse korporacije i svih subjekata pod njezinom kontrolom (uključujući i glavne rizike i nesigurnosti u poslovanju),
3. izjavu odgovornih osoba da financijski izvještaji pripremljeni u skladu s primjenjivim
4. računovodstvenim standardima daju istinit i fer prikaz imovine, obveza i financijskog
5. rezultata.

U skladu s odredbama navedene direktive u okviru godišnjeg izvješća treba također biti prikazano i revizorsko izvješće.

Institut obveznog izvještavanja u Hrvatskoj je reguliran kroz niz zakona i pravilnika od kojih je potrebno istaknuti:²⁶

1. Zakon o računovodstvu,
2. Zakon o trgovačkim društvima,
3. Zakon o tržištu kapitala,
4. Pravilnik o registru godišnjih financijskih izvještaja,
5. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja,
6. Pravilnik o obliku i sadržaju financijskih izvještaja izdavatelja za razdoblja tijekom godine.²⁷

²³Klikovac, A. (2009) Financijsko izvještavanje u Europskoj Uniji, Mate d.o.o., Zagreb., str. 75.

²⁴Choi, F.D.S., Meek, G.K. (2005) International Accounting, 5th ed., Pearson Prentice Hall., str. 292.

²⁵Ramljak, B. (2010) Financijsko izvještavanje po segmentima, Računovodstvo, financije i porezi u praksi. Split: Udruga računovođa i financijskih djelatnika Split, 1-12., str. 30.

²⁶Ibid., str. 33.

²⁷Vašiček, V. (2019) Izvještavanje financijskih institucija - regulatorni okvir i računovodstveni standardi. Izvještavanje investicijskih fondova - 1. dio. Dostupno na:

3.3.Vrste izvještaja

3.3.1. Bilanca (Izvještaj o financijskom položaju na kraju razdoblja)

Bilanca predstavlja sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni datum,²⁸ a naziva se još i izvještaj o financijskoj situaciji odnosno izvještaj o financijskom položaju koji korisnicima pruža uvid u financijsku situaciju odnosno u položaj poduzeća u pojedinom trenutku. Obveza njezinog sastavljanja proizlazi iz odredaba Zakona o računovodstvu prema kojem je poslovni subjekt bilancu dužan sastaviti jednom godišnje, što ne ograničava taj subjekt da za svoje potrebe bilancu sastavlja i češće, primjerice mjesečno ili kvartalno.²⁹

Bilanca je financijski izvještaj koji prikazuje stanje imovine i izvora imovine određenog dana, čija je glavna karakteristika činjenica da se radi o statičnom izvješću koje se odnosi na jedan trenutak u vremenu i stoga svaka bilanca ima datum na koji se odnosi. U bilanci je ključna ravnoteža imovine i izvora sredstava, jer prema temeljnoj računovodstvenoj jednakosti imovina mora uvijek biti jednaka njihovim izvorima.

Izvještaj o financijskom položaju na kraju razdoblja zamijenio je bilancu po nazivu, ali i po sadržaju. Prema MRS-u 1, u Izvještaj o financijskom položaju obvezno se integriraju barem stavke koje prikazuju slijedeće iznose:³⁰

- nekretnine, postrojenje i opreme;
- ulaganje u nekretnine;
- nematerijalna imovina;
- financijska imovina;
- ulaganja obračunana metodom udjela;
- biološka imovina;
- zalihe;
- potraživanja od kupca i ostala potraživanja;
- novac i novčani ekvivalenti;
- ukupna imovina poduzeće sukladno MSFI-u 5;

http://web.efzg.hr/dok/RAC/sbroz/1%20dio_Izvje%C5%A1tavanje%20financijskih%20institucija%20%20regulatore%20okvir%20i%20izvje%C5%A1tavanje%20IF.pdf (30.4.2019.), str. 2.

²⁸ Dražić-Lutilsky, I. et al. (2010) Računovodstvo, 4. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 52.

²⁹Ibid., str. 56.

³⁰ Belak, V. (2009) Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine, Belak excellens d.o.o., Zagreb

- obveze prema dobavljačima i ostale obveze; rezerviranja;
- financijske obveze;
- obveze i imovina na osnovi tekućih poreza kako su definirani u MRS-u 12;
- odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina;
- obveze uključene u skupine za otuđenje i razvrstane u portfelj namijenjen prodaji u skladu s MSFI 5;
- manjinski udjeli iskazani u kapitalu; izdani kapital i rezerve koji pripadaju vlasnicima matice.

Početna ili osnivačka bilanca se sastavlja kada je poslovni subjekt uspostavljen, kao i na početku svake poslovne godine, i ovdje je ključno naglasiti da poduzeće koje kontinuirano posluje ima identično početno i završno stanje jer je stanje sredstava, obveze i kapital na dan 31. prosinca je identičan prethodne godine s 1.1. trenutne godine.

Završna ili zaključna bilanca sastavlja se na kraju poslovne godine kako bi se dobio uvid u stvornu imovinu, obveze i kapitala. Sastavlja se nakon zatvaranja konta glavne knjige imovine, obveza, glavnice i provedene inventure.

Bilanca spajanja ili fuzijska bilanca sastavlja se prilikom spajanja dvaju ili više poduzeća u novo poduzeće, a sastoji se od zbroja zaključnih bilanci spojenih poduzeća.

Bilanca razdvajanja odnosno diobna bilanca se sastavlja u slučaju razdvajanja jednog poslovnog subjekta na nekoliko pojedinačnih i samostalnih poslovnih subjekata.

Sanacijska bilanca se sastavlja u slučaju sanacije odnosno ozdravljenja poduzeća kako bi pružila uvid u realno stanje imovine, obveza i glavnice a s ciljem da potencijalni sanatori uspije otkloniti uzroke gubitka. U slučaju da sanacija poslovnog subjekta bude neuspješno provedena, slijedi stečajni postupak.

Stečajna bilanca se sastavlja onda kada poslovni subjekt ne ostvari mjere sanacije i ostvare se uvjeti za pokretanje stečajnog postupka a određeno poduzeće ide u stečaj kada ne zadovoljava propisane utvrđene uvjete poslovanja.

Likvidacijska bilanca, odnosno probna bilanca, se sastavlja u slučaju kada poduzeće nema financijske i ekonomskemogućnosti da nastavi s poslovanjem. Temeljem likvidacijske bilance utvrđuje se likvidacijska masa iz koje se podmire obveze.

Pokusna ili probna bilanca se sastavlja s ciljem provjere formalne točnosti provedenih knjiženja a takva bilanca predstavlja rekapitulaciju salda svih konta glavne knjige i to za određeno razdoblje.

Konsolidirana bilanca sastavlja se kao prikaz vrijednosti aktive i pasive samostalnih društava međusobno povezanih zajedničkim interesom, a temelj za sastavljanje konsolidirane bilance čine pojedinačne bilance samostalnih društava kao članica zajedničkog interesa.

3.3.2. Račun dobiti i gubitka (Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja)

Račun dobiti i gubitka je izvješće čija je funkcija pružiti korisnicima informacije o uspjehu poduzeća za jedno obračunsko razdoblje i kao takav uključuje prihode, rashode i poslovni rezultat kao razliku prihoda i rashoda između dva datuma bilance.³¹

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode i financijski rezultat koji je ostvaren u određenom obračunskom razdoblju. Postoji jaka korelacija između prethodno objavljene bilance kao statičnog financijskog izvještaja i računa dobiti i gubitka kao dinamičkog, budući da promjene koje nastaju na vrijednosti i strukturi imovine, obveza i kapitala tijekom obračunskog razdoblja rezultiraju prihodom i rashodi koji postaju rezultat prihoda rezultat su povećanja vrijednosti pojedinih oblika imovine i rezultata rashoda kao posljedice smanjenja vrijednosti pojedinih oblika imovine.

Struktura računa dobiti i gubitka propisana je Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja³² prema kojem je poslovni prihod onaj prihod od prodaje prodaje, prihod od korištenja vlastitih dobara, roba i usluga te ostali poslovni prihodi. Troškovi poslovanja, s druge strane, utječu na promjene vrijednosti zaliha, materijalnih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, ispravaka vrijednosti, rezerviranja i ostalih poslovnih rashoda. Osim toga, račun dobiti i gubitka uključuje financijske prihode, financijske troškove, izvanredne prihode, izvanredne troškove, ukupne prihode, ukupne troškove, dobit ili gubitak prije oporezivanja, dobit ili gubitak te dobit ili gubitak razdoblja.³³

3.3.3. Izveštaj o promjenama kapitala

³¹ Gulin, D. et al. (2006) Računovodstvo trgovačkih društava, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 725.

³² Narodne novine br. 38/08, Zagreb

³³ Belak, V. (2009) Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine, Belak excellens d.o.o., Zagreb

Srednji i veliki poduzetnici, kao i društva čiji vrijednosni papiri kotiraju na tržištu kapitala, dužni su sastaviti izvještaj o promjenama u kapitalu i prikazati sve promjene u kapitalu koje su nastale u obračunskom razdoblju. Izvješće prikazuje ne samo promjene u kapitalu koje stvaraju vlasnici i zarade, već i ekonomske aktivnosti koje povećavaju ili smanjuju vlasnički kapital. Bez obzira na oblik promjene u načelu, moguće ga je klasificirati u tri osnovna dijela:

1. dio koji se odnosi na kapitalne transakcije poduzeća s vlasnicima poduzeća;
2. dio koji se odnosi na povećanja i smanjenja glavnice nastalih kao rezultat uspješnosti poslovanja;
3. korekcije glavnice za nerealizirane i nepriznate dobitke i gubitke.

Izvještaj o promjenama u kapitalu prikazuje promjene svih sastavnica kapitala između dvije bilance (izvještaji o financijskom položaju), uključujući uloženi kapital, ostvareni kapital i izravne promjene u kapitalu.

Sadržaj izvještaja o promjenama u kapitalu uključuje upisani kapital, kapitalne rezerve, rezerve dobiti, zadržanu dobit ili prenesenu dobit, dobit ili gubitak tekuće godine, revalorizaciju dugotrajne nematerijalne imovine, revalorizaciju dugotrajne materijalne imovine, revalorizaciju financijska imovina raspoloživa za prodaju, ostale revalorizacije, tečajne razlike neto ulaganja u inozemne operacije, tekući i odgođeni porezi, zaštita novčanog toka, promjena računovodstvenih politika, ispravak značajnih pogrešaka prethodne godine, ostale promjene u kapitalu.

U bilanci poslovnog subjekta, na strani pasive, izvještaj glavnice predstavlja neto vrijednost imovine. Budući da u razdoblju od početka do kraja obračunskog razdoblja postoje različiti poslovni događaji koji uzrokuju smanjenje ili povećanje salda kapitala, investitori su zainteresirani za događaje koji su uzrokovali promjene u poziciji kapitala, a to je upravo izvještaj o promjenama glavnice.

3.3.4. Izvještaj o novčanim tijekovima

Izvještaj o novčanom tijeku pruža informacije o novčanim primicima i novčanim izdacima tijekom obračunskog razdoblja te o novcu i novčanim ekvivalentima na kraju i početku

obračunskog razdoblja te je obvezan za srednje i velike poduzetnike. Isto je regulirano HSFI 1 i MRS 7, ovisno o veličini korisnika.³⁴

Izvještaj o novčanom tijeku pokazuje kako bi izgledali poslovanje i poslovni rezultati kada bi se izračunao na temelju priljeva i odljeva novca, a ne na temelju nastanka događaja.³⁵

Novčani tijek se sastoji od priljeva i odljeva novca i novčanih ekvivalenata i ukazuje na sposobnost tvrtke da generira novac i potrebu za novčanim društvom za svoje aktivnosti. Aktivnosti koje generiraju priljeve i odljeve su:

Poslovne aktivnosti: aktivnosti koje ostvaruju prihode (prodaja proizvoda, usluga, robe). Primici se ostvaruju isplatom prodanih i uplata za potrebe njihove proizvodnje i nabave;

Investicijske aktivnosti: aktivnosti stjecanja i otuđivanja dugotrajne imovine (nematerijalne imovine, materijalne imovine i uloga);

Financijske aktivnosti: aktivnosti pribavljanja izvora financiranja poduzeća i podmirenja obveza po ovim izvorima (vlasničko i dužničko financiranje poduzeća).

Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti

Iznos novčanih tokova generiranih operativnim aktivnostima je ključni pokazatelj u kojoj mjeri je poduzeće postiglo dovoljno novčanih tokova za otplatu kredita, očuvanje poslovne sposobnosti subjekta, isplatu dividendi i dodatna ulaganja bez korištenja vanjskih izvora financiranja.

Novčani tijekovi iz investicijskih aktivnosti

Investicijske aktivnosti pokazuju veličinu izdataka za resurse koji su namijenjeni generiranju budućih profita i novčanih tokova. Novčani tijekovi iz financijskih aktivnosti pokazuju novčane odnose s dioničarima i vjerovnicima (financijskim institucijama). Novčani tok iz financijskih aktivnosti koriste oni koji osiguravaju kapital subjektu u predviđanju budućih očekivanja novčanog tijeka.

Izvještaj o novčanom tijeku može se sastaviti primjenom slijedećih metoda:

³⁴ Dražić-Lutilsky, I. et al. (2010) Računovodstvo, 4. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 83.

³⁵ Belak, V. (2009) Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine, Belak excellens d.o.o., Zagreb

Izravna metoda podrazumijeva objavljivanje glavnih skupina bruto novčanih primitaka i izdataka. Prednostove metode je u tome što ona prikazuje priljeve i odljeve novca po strukturi aktivnosti poduzeće.

Indirektna metoda se prikazuje kao usklađivanje dobiti ili gubitka za nenovčane troškove i prihode te promjene u kratkoročnoj imovini i kratkoročnim obvezama. Konkretnije, neto financijski rezultat treba prilagoditi za učinke sljedećih transakcija kako bi se odredio neto novčani tijek poslovnih aktivnosti:

1. promjena zaliha, kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih obveza;
2. nenovčanih izdatka (amortizaciju, deprecijaciju...);
3. isključivanja dobitaka i gubitaka koji se ne odnose na operativne, već na investicijske i financijske aktivnosti.

3.3.5. Bilješke

Bilješke pružaju dodatne informacije financijskim izvješćima i mogu biti opisne, numeričke ili kombinirane. Oni su označeni rednim brojevima s pozivom na izvješće AOP-a izvješća na koje se odnose. Financijska izvješća sastavljaju svi porezni obveznici, primjenjujući Zakon o računovodstvu (tvrtke i pojedinci, poslovne jedinice domaćih poduzetnika u inozemstvu, kao i poslovne jedinice stranih poduzetnika u Republici Hrvatskoj te porezne obveznike pravne i fizičke osobe).³⁶

Za poduzetnike čiji je rad uređen posebnim propisima na temelju kojih je nadzorno tijelo njihovog poslovanja propisalo sadržaj i strukturu godišnjih financijskih izvještaja, bilješke se izrađuju prema posebnim propisima i prema Zakonu o računovodstvu.

Mala poduzeća, koja su obveznici HSFI-a, predstavljaju lekcije u bilješkama od srednjih i velikih poduzeća koje su porezni obveznici MSFI-a. Sadržaj bilješki i njihova struktura nije propisan, ali u računovodstvenim standardima (MSFI i HSFI) naglašava se da se za svaku pojedinu situaciju trebaju objaviti. Subjekt je obvezan prezentirati Bilješke sustavno, koliko je to moguće. MRS 1 također zahtijeva da subjekt ima obvezu povezati svaku stavku u financijskim izvješćima s bilo kojom informacijom u bilješkama na koje se odnosi.

³⁶ Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16, čl.15.

Prema MRS-u 1, Bilješke se prezentiraju po sljedećem redosljedu.³⁷

1. Najvažnija informacija koju je potrebno objaviti u bilješkama je izjava o suglasnosti financijskih izvješća s HSFI-om, odnosno s MSFI-om;
2. Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika je važan podatak koji će korisnicima pružiti uvjerljive pokazatelje o sustavnom radu i primjeni standarda financijskog izvještavanja;
3. Važne su informacije koje potkrepljuju podatke iskazane u temeljnim financijskim izvještajima;
4. Dodatne informacije uključuju nepredviđene obveze i nepriznate ugovorno preuzete obveze, kao i nefinancijske informacije, primjerice ciljeve i politike subjekta koji se odnose na upravljanje financijskim rizikom.

U pojedinim okolnostima može biti nužno ili poželjno izmijeniti poredak pojedinih stavaka u Bilješkama.

4. ULOGA JAVNIH BAZA U OSIGURAVANJU INFORMACIJA EKSTERNIM KORISNICIMA

³⁷Guzić, Š. (2009) Bilješke uz financijska izvješća, RRIF, br.1, str. 158.

Poduzetnik i pravne i fizičke osobe koje su dužne sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan Zakonom o računovodstvu i na temelju njega donesenim propisima. Godišnja financijska izvješća obuhvaćaju:³⁸

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- izvještaj o novčanim tokovima
- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijske izvještaje.

Mala i mikro poduzeća dužna su sastaviti bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja detaljnije propisuje ministar financija Pravilnikom o prijedlogu Odbora za standarde financijskog izvještavanja koji se objavljuje u Narodnim novinama.³⁹

Iznimno, struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja poslovnog subjekta čije je poslovanje uređeno posebnim propisima, pravilnikom propisuju nadzorna tijela ovlaštena za nadzor nad njihovim poslovanjem uz prethodnu suglasnost ministra financija i Odbora za standarde financijskog izvještavanja koji se također objavljuje u Narodnim novinama.⁴⁰

4.1. Financijska agencija

Registar godišnjih financijskih izvještaja operativno vodi Financijska agencija u ime Ministarstva financija. Financijska agencija dužna je:⁴¹

1. uspostaviti, održavati i upravljati registrom,
2. prikupljati i obrađivati podatke iz godišnjih financijskih izvještaja,
3. prikupljati i obrađivati podatke iz godišnjih izvješća i
4. omogućiti korištenje podataka iz Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Financijska agencija će zabilježiti podatke iz konsolidiranih godišnjih izvješća, revizorskih izvješća zajedno s revidiranim izvješćima i odlukom o predloženoj raspodjeli pokrića dobiti ili gubitka u Registru godišnjih financijskih izvješća i javno prikazati na web stranicama u

³⁸ Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16, čl. 19.

³⁹ Ibid., čl. 19.

⁴⁰ Ibid., čl. 19.

⁴¹ Ibid., čl. 34. i 35.

roku od 30 dana od dana primitka utvrđenog, točnog i potpunog godišnjeg financijskog izvještaja poslovnog subjekta.

Financijska agencija dužna je čuvati godišnja financijska izvješća, godišnje izvješće, revizorsko izvješće, konsolidirana godišnja financijska izvješća, konsolidirano godišnje izvješće i revizorsko izvješće ako su konsolidirani podaci podložni reviziji i odluku o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća i prijedlog odluke o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitka. Bilanca, račun dobiti i gubitka i dodatne informacije za prethodnu kalendarsku godinu Financijska agencija dužna je zadržati jedanaest godina od dana primitka od strane poduzetnika.⁴²

Financijska agencija u svrhu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja ovlaštena je za prikupljanje, evidentiranje, obradu, arhiviranje i javno objavljivanje godišnjih financijskih izvješća, godišnjeg izvješća poduzeća i revizorskog izvješća, konsolidiranih godišnjih financijskih izvješća, konsolidiranog godišnjeg izvješća i revizorskog izvješća. Izvještavati ako su konsolidirani podaci podložni reviziji podataka iz godišnjih financijskih izvješća te upravljati bazom podataka i osigurati zaštitu baza podataka i dokumenata pohranjenih u arhivi.⁴³

Financijska agencija dužna je održavati i ažurirati popis poduzetnika. Financijska agencija ovlaštena je preuzimati podatke iz sudskog registra na kraju svakog mjeseca prethodnog mjeseca iredistra Ministarstva financija, Porezne uprave sa stanjem na dan 31. prosinca, radi upisa u Registar godišnjih financijskih izvještaja. Financijska agencija je odgovorna za vjerodostojnost elektroničkog unosa podataka iz godišnjih financijskih izvješća, za javno objavljivanje i za obradu ostalih podataka i dokumenata koji su evidentirani u Zapisniku o godišnjim financijskim izvještajima. Financijska agencija dužna je bez naknade naknaditi godišnji financijski izvještaj ili godišnje izvještaje namijenjene javnoj objavi sudskom registru. Obavijest mora sadržavati podatke o datumu primitka i razdoblju na koje se odnose godišnji financijski izvještaji ili godišnje izvješće.

Financijska agencija ovlaštena je podnijeti prekršajne zahtjeve protiv poduzetnika koji Financijskoj agenciji ne podnosi godišnje financijske izvještaje ili godišnja izvješća ili

⁴² Ibid., čl. 34.

⁴³ Ibid., čl. 34.

revizorska izvješća ili konsolidirane godišnje financijske izvještaje ili konsolidirane godišnje izvještaje poslovanju i osobi koja ne pruža financijske usluge podataka za statističke i druge svrhe.

Način vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja i način zaprimanja i postupak za provjeru cjelovitosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih izvješća detaljnije je opisan u pravilniku ministra financija. Vrste i visine naknada za uslugu javnog objavljivanja propisuje ministar financija.⁴⁴

Financijska agencija dužna je u roku od 15 dana izdati presliku ili ispisati godišnje financijske izvještaje, godišnje izvješće ili izvješće o reviziji, ili njihov izvadak, te izjavu o bilanci, računu dobiti i gubitka i dodatne informacije za prethodnu kalendarsku godinu, od datuma kada fizička ili pravna osoba podnese uredan, pismeni, zahtjev.⁴⁵

Financijska agencija dužna je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi automatski dostaviti obavijest da je prema zakonu koji uređuje porezni postupak dio porezne prijave. Smatra se da su poduzetnici i pravne i fizičke osobe podnijeli dio porezne prijave. Razmjena podataka između Financijske agencije i tijela državne uprave, drugih državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima radi obavljanja poslova iz djelokruga rada obavlja se besplatno. Financijska agencija će dostaviti standardne podatke u godišnjem registru financijskih izvještaja u elektroničkom obliku prikladnom za ponovnu uporabu na zahtjev fizičke ili pravne osobe za korištenje u komercijalne ili nekomercijalne svrhe u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima koji reguliraju ponovnu uporabu informacija.

Financijska agencija može, prema posebno definiranom zahtjevu, pripremiti podatke iz Registra godišnjih financijskih izvješća za vlastite potrebe ili u komercijalne svrhe. Ministar financija uredit će sadržaj, uvjete korištenja, opseg podataka i naknadu troškova dostave dokumentacije i financijskih izvješća, godišnjeg izvješća ili revizijskog izvješća detaljno Pravilnikom, i podatke koji prema zakonu kojim se uređuje porezni postupak i podaci iz Registra godišnjih financijskih izvješća za vlastite potrebe ili u komercijalne svrhe.⁴⁶

⁴⁴ Ibid., čl. 34.

⁴⁵ Ibid., čl. 35.

⁴⁶ Ibid., čl. 35.

Registar se vodi u elektroničkom obliku.⁴⁷ Financijska agencija baze podataka obveznika predaje dokumentacije dostavlja kreiranu iz podataka koje dobiva iz sudskog registra jednom mjesečno, početkom mjeseca za prethodni mjesec. Razmjena podataka između sudskog registra i Agencije obavlja se elektroničkim putem. Agencija bazu obveznika poreza na dobit kreira iz baze Ministarstva financija, Porezne uprave koju Porezna uprava u veljači tekuće godine za prethodnu godinu dostavlja Agenciji.⁴⁸

Agencija svakodnevno, elektroničkim putem, dostavlja sudskom registru podatke o poduzetnicima koji su dostavili dokumentaciju za javni oglas. Datoteka sadrži sljedeće podatke: podatke o identifikaciji poduzetnika, datum primitka izvješća, razdoblje izvješćivanja i oznaku tipa zaprimljenog izvješća.⁴⁹

Veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa koji prema definiciji pripadaju u skupinu poduzetnika, Agenciji dostavljaju sljedeću dokumentaciju:

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca) – u standardnom obliku
2. račun dobiti i gubitka s pripadajućim izvještajem o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti – u standardnom obliku
3. izvještaj o novčanim tokovima – u standardnom obliku
4. izvještaj o promjenama kapitala – u standardnom obliku
5. godišnje izvješće s revizorskim izvješćem koje sadrži i financijske izvještaje koji su bili predmet revizije (godišnji financijski izvještaj u nestandardnom obliku – izvještaj o financijskom položaju – bilanca, račun dobiti i gubitka s pripadajućim izvještajem o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke uz financijske izvještaje)
6. odluku o utvrđivanju godišnjega financijskog izvještaja
7. odluku o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka
8. Referentnu stranicu potpisanu od strane osoba ovlaštenih za potpisivanje godišnjih financijskih izvještaja, ako su dokumenti predani u e-obliku u poslovnici Agencije.

Srednji poduzetnici iz članka 5. stavka 4. Zakona, Agenciji dostavljaju sljedeću dokumentaciju:

⁴⁷Ministarstvo financija (2016) Pravilnik o načinu vođenja registra godišnjih financijskih izvještaja, te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvještaja. Dostupno na: cijjskih... http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_01_1_2.htm (29.4.2019.), čl. 4.

⁴⁸ Ibid., čl. 5.

⁴⁹ Ibid., čl. 6.

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca) – u standardnom obliku
2. račun dobiti i gubitka – u standardnom obliku
3. izvještaj o novčanim tokovima – u standardnom obliku
4. izvještaj o promjenama kapitala – u standardnom obliku
5. godišnje izvješće sa revizorskim izvješćem koje sadrži i financijske izvještaje koji su bili predmet revizije (godišnji financijski izvještaj u nestandardnom obliku – izvještaj o financijskom položaju – bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke uz financijske izvještaje)
6. odluku o utvrđivanju godišnjega financijskog izvještaja
7. odluku o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka
8. referentnu stranicu potpisanu od strane osoba ovlaštenih za potpisivanje godišnjih financijskih izvještaja, ako su dokumenti predani u e-obliku u poslovnici Agencije.⁵⁰

Mali i mikro poduzetnici iz članka 5. stavaka 2. i 3. Zakona, koji nisu obveznici revizije, Agenciji dostavljaju sljedeću dokumentaciju:

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca) – u standardnom obliku
2. račun dobiti i gubitka – u standardnom obliku
3. bilješke uz financijske izvještaje
4. odluku o utvrđivanju godišnjega financijskog izvještaja
5. odluku o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka
6. Referentnu stranicu potpisanu od strane osoba ovlaštenih za potpisivanje godišnjih financijskih izvještaja, ako su dokumenti predani u e-obliku u poslovnici Agencije.⁵¹

Na zahtjev, Agencija izdaje potvrdu o primitku dokumentacije za javno objavljivanje, u statističke i druge svrhe. Provjera cjelovitosti dokumentacije provodi se u smislu provjere potpune isporuke svih potrebnih dokumenata u skladu sa zakonom.⁵²

⁵⁰ Ibid., čl. 11.

⁵¹ Ibid., čl. 11.

⁵² Ibid., čl. 17.

Ako Agencija utvrdi da je dostavljena dokumentacija nepotpuna, neće biti zaprimljena uz naznaku razloga nezaprimanja. Ako dokumentacija nije u cijelosti podnesena u propisanom roku za podnošenje dokumentacije za javno objavljivanje, smatra se da dokumentacija nije podnesena. Ako Agencija utvrdi netočnosti u standardnoj dokumentaciji, obavijestit će podnositelja zahtjeva o netočnostima. Agencija u roku od 15 dana od primitka dokumentacije obavještava poduzetnika na način koji ostavlja dokaze o podnesenoj obavijesti i poziva ih da dostave točnu dokumentaciju u roku od 8 dana od primitka obavijesti.⁵³

Javno se objavljuje sljedeća dokumentacija:

1. godišnji financijski izvještaj, odnosno konsolidirani godišnji financijski izvještaj,
2. revizorsko izvješće,
3. godišnje izvješće i
4. odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka.

Godišnja financijska izvješća velikih i srednjih poduzeća objavljuju se u punom sadržaju. Ako je poduzetnik dužan podnijeti godišnje izvješće, godišnje izvješće objavljuje se u cijelosti s revizijskim izvješćem i sadrži revidirana financijska izvješća. Posebno se ne objavljuje standardni sadržaj godišnjeg financijskog izvješća. Ako je poduzeće porezni obveznik koji nije obvezan sastaviti godišnje izvješće, objavljuje revizorsko izvješće s revidiranim godišnjim financijskim izvješćima, bez standardnog sadržaja godišnjeg financijskog izvješća.

Godišnja financijska izvješća malih i mikro poduzetnika objavljuju se u skraćenom obliku. Bilančne pozicije prikazane su slovima i rimskim brojevima, a pozicije označene rimskim brojevima iz Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja objavljuju se u računu dobiti i gubitka. Web stranice Agencije moraju biti postavljene tako da svatko ima pristup besplatnom i neograničenom pristupu javnom dijelu Registra. Slobodan i neograničen pristup javnom dijelu Registra mora Agencija osigurati putem svoje internetske stranice u skladu s propisanim rokovima.⁵⁴

⁵³ Ibid., čl. 18.

⁵⁴ Ibid., čl. 21.

Uprava Agencije propisuje mjere, sredstva i uvjete zaštite i osiguranja, te čuvanje dokumentacije i podataka u Registru. Mjere, sredstva i uvjeti zaštite i osiguranja smatraju se poslovnom tajnom, a za njihovo korištenje i rukovanje odgovorna je ovlaštena osoba u Agenciji.⁵⁵

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga objavljuje financijska izvješća javnih dioničkih društava u knjižici s informacijama od javnog značaja. Te se informacije objavljuju nakon temeljnih financijskih izvještaja koje je potrebno dostaviti u trgovački registar. Ispod ili iza financijskih izvješća uvijek se nalaze napomene koje sadrže informacije, pojedinosti i upute za korisnija izvješća. Temeljni financijski izvještaji moraju biti jasni i transparentni, tj. detaljne podatke iz istog treba prenijeti u bilješke.⁵⁶

4.2. Ostali izvori informacija

Posebne značajke sustava financijskog izvješćivanja države i proračuna prvenstveno proizlaze iz ciljeva izvješćivanja i potreba korisnika za informacijama koje pruža sustav izvješćivanja. Financijski izvještaji zemlje moraju pružiti kvalitetne informacije standardizirane u danom obliku, pri čemu su osnovne odrednice računovodstveni koncept i metode mjerenja koje se primjenjuju na pojedine komponente izvješćivanja.⁵⁷

Financijska izvješća državnih tijela moraju pružiti relevantne i provjerene informacije potrebne za donošenje ekonomskih, socijalnih i političkih odluka, gdje se informacije promatraju u kontekstu potpore upravljanju, onda moraju pružiti informacije koje će učinkovito kontrolirati raspolaganje javnim dobrima i pomoći razvoj financijskog upravljanja uvođenjem standarda odgovornosti u kojem se kontekst informacija promatrao kao potpora internoj kontroli i reviziji.⁵⁸

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema proračunskom računovodstvu. Pripremljeni su financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, prihodima i rashodima, bilanca, izvještaj o promjenama vrijednosti i iznosu imovine, obveza i

⁵⁵ Ibid., čl. 23.

⁵⁶ Studentski.hr (2019) Računovodstveno izvješćivanje. Dostupno na: [studentski.hr/system/materials/d/377125f9e6df42a5f80a45837fee203648cd482d.zip?](https://studentski.hr/system/materials/d/377125f9e6df42a5f80a45837fee203648cd482d.zip) (29.4.2019.)

⁵⁷ Vašiček, D. (2009) Računovodstvo i financijsko izvještavanje u funkciji upravljanja u javnom sektoru, Hrvatska javna uprava, god. 9., br. 2., str. 408.

⁵⁸ Ibid., str. 410.

bilješki. Financijska izvješća korisnika proračuna koja su u klasifikaciji Ministarstva prema organizacijskoj klasifikaciji i financijskom izvješću Ministarstva u užem smislu objedinjena su u skladu s člankom 20. Pravilnika o financijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32 / 11).⁵⁹

⁵⁹ Ministarstvo pravosuđa (2014) Izvješće o obavljenoj reviziji. Dostupno na: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2014/rr-2014/korisnici-drzavnog-proracuna/ministarstvo-pravosuda.pdf> (30.4.2019.)

5. STUDIJA SLUČAJA

5.1. Eksterno financijsko izvještavanje u poduzeću Kraš d.d.

Kraš Grupa je u razdoblju I-III-2019. godine ostvarila konsolidirane ukupne prihode u iznosu od 225,6 milijuna kuna.

U ukupnim prihodima prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 221,3 milijuna kuna, pri čemu su prihodi od prodaje u inozemstvu ostvareni u iznosu od 112, 1 milijuna kuna, tj. porasli su za 10,1% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Prihodi od prodaje na domaćem tržištu ostvareni su u iznosu od 109. 2 milijuna kuna.

Udio izvoznih prihoda u ukupnim prihodima od prodaje ostvaren je u visini od 50,7%. Ukupni konsolidirani rashodi u razdoblju I-III-2019. godine ostvareni su u iznosu od 218,4 milijuna kuna i veća je za 1,4 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Neto dobit pripisana imateljima kapitala MATICE ostvarena je u iznosu od 4,9 milijuna kuna, što je za 1,1 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

U prvom tromjesečju 2019. godine uz povećanje izvoza preko povezanih poduzeća u BiH, Makedoniji i Srbiji povećan je izvoz na tržište Zapadne i Srednje Europe, kao i na tržište Jugoistočne Europe.

Prvi kvartal 2019. godine bio je u znaku intenzivnih razvojnih i marketinških aktivnosti. Naglasak je stavljen na daljnje jačanje Kraševih, potrošačima dobro poznatih brandova. Tako je brand Moto obogaćen novim pakiranjima iprilagođenim modernom tempu života i načinu konzumacije.

Omiljeni dječji brand Životinjsko carstvo sada je i u obliku punjene čokoladice. Bogato mliječno punjenje i atraktivne reljefne forme s likovima koji su zaštitni znak ovog branda odlike su novog člana obitelji Životinjsko carstvo.

Za uskršnje blagdane pripremljen je bogat i raznolik program kojim su obuhvaćene sve Kraševe kategorije proizvoda. Atraktivne Dorina čokolade sa šarenom rižom, gumeni bomboni u obliku jaja privlačnih kombinacija okusa, nova mini Tortica u kutiji i vrećica Slatka bajka puna Kraševih slatkiša.⁶⁰

⁶⁰ Kras.hr (2019) MATICA-I-III-2019. Dostupno na: <https://www.kras.hr/datastore/filestore/29/MATICA-I-III-2019.pdf> (2.5.2019.)

Tablica 1. Bilanca na dan 31.3.2019.

BILANCA
stanje na dan 31.03.2019

u kunama

Obveznik: KRAŠ d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	514.960.004	509.488.085
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	1.190.374	4.497.055
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	1.127.574	4.434.255
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	62.800	62.800
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	344.248.191	340.251.655
1. Zemljište	011	67.900.565	67.900.565
2. Građevinski objekti	012	153.521.048	150.888.036
3. Postrojenja i oprema	013	72.929.750	69.761.485
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	8.786.994	8.518.258
5. Biološka imovina	015	1.220.244	970.911
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	831.673	1.876.901
7. Materijalna imovina u pripremi	017	6.291.829	7.642.227
8. Ostala materijalna imovina	018	735.757	662.941
9. Ulaganje u nekretnine	019	32.030.331	32.030.331
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	167.968.390	103.186.328
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	84.676.722	84.676.722
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	2.599.402
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	289.112	289.112
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	65.070.441	61.652.483
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	17.932.115	13.968.607
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	1.553.049	1.553.049
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	555.433.780	522.389.498
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	93.674.999	111.909.663
1. Sirovine i materijal	039	51.435.250	37.418.159
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	14.858.171
3. Gotovi proizvodi	041	23.321.123	43.081.269
4. Trgovačka roba	042	8.752.009	7.647.880
5. Predujmovi za zalihe	043	9.998.717	8.729.982
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	167.900	174.202
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	303.765.352	269.384.038
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	121.429.076	110.167.085
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	171.559.356	149.278.288
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	674.743	1.007.318
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	696.258	484.928
6. Ostala potraživanja	052	9.405.919	8.446.419
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	59.071.777	16.155.438
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	1.080.000	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	57.907.044	16.070.723
9. Ostala financijska imovina	062	84.733	84.715
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	98.921.652	124.940.359
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	936.968	1.768.182
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	1.071.330.752	1.033.645.765
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	20.554.657	19.123.552

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	660.619.817	692.970.453
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	599.448.400	599.448.400
II. KAPITALNE REZERVE	069	-15.509.912	-15.699.990
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	27.472.420	27.472.420
1. Zakonske rezerve	071	27.472.420	27.472.420
2. Rezerve za vlastite dionice	072	39.347.583	39.784.464
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-39.347.583	-39.784.464
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	611.512	611.512
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	586.667	586.667
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078	586.667	586.667
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	7.771.444	47.548.184
1. Zadržana dobit	082	7.771.444	47.548.184
2. Preneseni gubitak	083	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	40.239.286	3.003.260
1. Dobit poslovne godine	085	40.239.286	3.003.260
2. Gubitak poslovne godine	086	0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	6.600.590	6.600.590
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	6.600.590	6.600.590
2. Rezerviranja za porezne obveze	090	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	0	0
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	0	0
6. Druga rezerviranja	094	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	77.505.155	80.878.504
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	76.219.823	79.626.938
7. Obveze za predujmove	102	247.708	214.680
8. Obveze prema dobavljačima	103	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105	891.658	890.920
11. Odgođena porezna obveza	106	145.966	145.966
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	324.574.224	275.901.498
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	23.272.904	13.972.460
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	1.482.422	1.564.922
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	183.367.438	165.980.125
7. Obveze za predujmove	114	220.235	77.649
8. Obveze prema dobavljačima	115	87.172.605	66.564.398
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117	8.740.244	8.458.183
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	118	12.318.676	13.643.257
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119	597.742	586.496
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121	7.401.958	5.054.008
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	2.030.966	7.294.720
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	1.071.330.752	1.033.645.765
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	20.554.657	19.123.552

Izvor : <https://www.kras.hr/datastore/filestore/29/MATICA-I-III-2019.pdf>

Tablica 2. Račun dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2019 do 31.03.2019

Obveznik: KRAŠ d.d.

u kunama

Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine		Tekuće razdoblje	
		Kumulativ	Tromjesečje	Kumulativ	Tromjesečje
1	2	3	4	5	6
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	189.176.017	189.176.017	188.846.034	188.846.034
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	51.476.250	51.476.256	56.869.225	56.869.225
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	136.964.976	136.964.976	130.968.099	130.968.099
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	0	0	0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	48.148	48.148	63.974	63.974
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	686.637	686.637	944.736	944.736
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	182.469.728	182.469.728	186.008.337	185.008.337
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-25.393.415	-25.393.415	-34.635.858	-34.635.858
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	139.884.725	139.884.725	145.819.351	145.819.351
a) Troškovi sirovina i materijala	134	89.647.337	89.647.337	96.734.761	96.734.761
b) Troškovi prodane robe	135	35.957.535	35.957.535	33.086.929	33.086.929
c) Ostali vanjski troškovi	136	14.279.853	14.279.853	15.997.661	15.997.661
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	53.053.045	53.053.045	59.710.239	59.710.239
a) Neto plaće i nadnice	138	31.925.738	31.925.738	34.842.014	34.842.014
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	14.041.910	14.041.910	16.742.043	16.742.043
c) Doprinosi na plaće	140	7.085.397	7.085.397	8.126.182	8.126.182
4. Amortizacija	141	8.465.354	8.465.354	7.689.356	7.689.356
5. Ostali troškovi	142	5.736.947	5.736.947	5.856.063	5.856.063
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	0	0	1.080.000	1.080.000
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144	0	0	0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	0	0	1.080.000	1.080.000
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	0	0	0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	0	0	0	0
b) Rezerviranja za porezne obveze	148	0	0	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149	0	0	0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150	0	0	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	0	0	0	0
f) Druga rezerviranja	152	0	0	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	153	723.072	723.072	489.186	489.186
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	476.933	476.933	2.423.270	2.423.270
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	0	0	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	0	0	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	0	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	37.065	37.065	9.353	9.353
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	0	0	111.442	111.442
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160	0	0	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	410.383	410.383	1.297.876	1.297.876
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	0	0	913.870	913.870
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163	0	0	0	0
10. Ostali financijski prihodi	164	29.485	29.485	90.729	90.729
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	4.297.575	4.297.575	1.095.610	1.095.610
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	0	0	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	1.122.009	1.122.009	0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	1.892.917	1.892.917	1.083.023	1.083.023
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	1.282.437	1.282.437	0	0
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170	0	0	0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171	0	0	0	0
7. Ostali financijski rashodi	172	212	212	12.587	12.587
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	0	0	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	0	0	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	0	0	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	189.652.950	189.652.950	191.269.304	191.269.304
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	186.767.303	186.767.303	187.103.947	187.103.947
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	2.885.647	2.885.647	4.165.357	4.165.357
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	2.885.647	2.885.647	4.165.357	4.165.357
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	0	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	182	726.196	726.196	1.162.097	1.162.097
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	2.159.451	2.159.451	3.003.260	3.003.260
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	2.159.451	2.159.451	3.003.260	3.003.260
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	0	0	0

PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)					
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187				
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188				
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189				
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190				
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191				
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)					
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192				
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193				
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194				
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195				
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196				
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197				
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198				
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)					
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	0	0	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200				
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201				
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	2.159.451	2.159.451	3.003.260	3.003.260
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	0	0	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204				
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205				
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206				
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207				
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208				
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209				
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	210				
8. Ostale ne vlasničke promjene kapitala	211				
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212				
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	0	0	0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	2.159.451	2.159.451	3.003.260	3.003.260
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)					
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP	215	0	0	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216				
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217				

Izvor: : <https://www.kras.hr/datastore/filestore/29/MATICA-I-III-2019.pdf>

5.2. Eksterno financijsko izvještavanje poduzeća Hrvatski telekom d.d.

Tablica 3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

	2018. godina MSFI15 milijuni kuna	2018. godina MRS 11/MRS 18 milijuni kuna	Razlika milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	7.783	7.715	68
Ostali prihodi	167	167	-
Troškovi prodane robe, materijala i energije	(1.650)	(1.650)	-
Troškovi usluga	(811)	(812)	1
Troškovi osoblja	(1.087)	(1.097)	10
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji	128	128	-
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	(1.730)	(1.730)	-
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	(76)	(71)	(5)
Ostali troškovi	(1.323)	(1.354)	31
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.401	1.296	105
Financijski prihodi	28	28	-
Financijski troškovi	(139)	(139)	-
Financijski (troškovi) - neto	(111)	(111)	-
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	3	3	-
Dobit prije poreza na dobit	1.293	1.188	105
Porez na dobit	(234)	(218)	(16)
Dobit godine	1.059	970	89
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(20)	(20)	-
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza	(20)	(20)	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza	1.039	950	89
Dobit godine pripisuje se:			
Redovnim dioničarima Društva	1.062	974	88
Nekontrolirajući interes	(3)	(4)	1
	1.059	970	89
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva	1.045	957	88
Nekontrolirajući interes	(6)	(7)	1
	1.039	950	89

Izvor: <https://www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima/financijska-izvjesca/>

Tablica 4. Zadržana dobit 31. prosinca 2017. godine

	milijuni kuna
Zadržana dobit 31. prosinca 2017. godine	1.888
Priznavanje ugovorne imovine	152
Raspuštanje iznosa diskontiranja dugoročnih potraživanja	26
Priznavanje troškova stjecanja ugovora	96
Porez na dobit na MSFI 15 utjecaj	(46)
Iznos koji pripada nekontrolirajućem interesu	(5)
	<hr/>
Ukupno utjecaj MSFI 15	223
Utjecaj MSFI 9	(63)
Porez na dobit na MSFI 9 utjecaj	7
Iznos koji pripada nekontrolirajućem interesu	8
	<hr/>
Ukupno utjecaj MSFI 9	(48)
Zadržana dobit 1.siječnja 2018. godine	2.063

Izvor: <https://www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima/financijska-izvjesca/>

MSFI 15 - Prihodi po ugovorima s kupcima

MSFI 15 definira način i vrijeme priznavanja prihoda kod izvještavanja prema MSFI-jevima, kao i obvezu subjekata koji izvještavaju prema MSFI-jevima da korisnicima financijskih izvještaja daju informativnije i relevantnije informacije. Standard propisuje primjenu jedinstvenog modela temeljenog na načelima i razrađenog kroz pet koraka na sve ugovore s kupcima. MSFI 15 objavljen je u svibnju 2014. godine i primjenjuje se na izvještajne godine koje započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine.

U tablici 3. možemo zaključiti kako kod usvajanja MSFI 15 (Prihodi po ugovorima s kupcima) prihodi od osnovne djelatnosti iznose 7.783 milijuna kuna dok u primjeni MRS 11/MRS 18 (Ugovori o izgradnji/prihodi) iznose 7.715 milijuna kuna, što ujedno čini razliku od 68 milijuna kuna.

Troškovi usluga kod primjene MSFI 15 iznose 811 milijuna kuna, a kod MRS 11/ MRS 18 iznose 812 milijuna kuna, razlika iznosi 1 milijun kn. Troškovi osoblja su kod MSFI 15 (1.087 mil) manji za 10 milijuna kuna od troškova osoblja MRS 11/ MRS 18 (1.097 mil). Ostali troškovi također su manji kod MSFI 15 (1.323 mil) od MRS 11/ MRS18 (1.354) za 31 milijun kuna. Dobit iz osnovne djelatnosti veća je kod primjene MSFI 15 (1.401 mil) za 105 milijuna kuna od MRS 11/ MRS18 (1.296 mil). Dobit prije poreza na dobit identično je veća za 105 milijuna kuna kod MSFI 15 (1.059 mil) nego kod MRS11/ MRS18 (970 mil). Dobit 2018. godine kod primjene MSFI 15 iznosi 1.039 milijuna kuna i veća je za 89 milijuna kuna od dobiti kod primjene MRS11/ MRS18 koja iznosi 970 milijuna kuna.

U tablici 4. možemo vidjeti utjecaj MSFI 9 (financijski instrumenti) i MSFI 15 (prihodi od ugovora s kupcima) na zadržanu dobit Grupe na 31.12.2017. i 1.1.2018. godine.

Ukupna zadržana dobit na datum 31.12.2017. iznosi 1.888 milijuna kuna.

Kada se zadržanoj dobiti doda iznos od priznavanja ugovorene imovine, raspuštanja iznosa diskontiranja dugoročnih poraživanja, priznavanja troškova stjecanja ugovora i oduzme porez na dobit na MSFI 15 utjecaj i iznos koji pripada nekontrolirajućem iznosu, dobije se ukupan utjecaj MSFI-a 15 koji iznosi 223 milijuna kuna.

Ukupan utjecaj MSFI 9 (financijski instrumenti) na zadržanu dobit Grupe iznosi 48 milijuna kuna.

Na posljetku, iznos zadržane dobiti na datum 1.1.2018. godine inosi 2.063 milijuna kuna, što nam govori da je utjecaj MSFI 9 I MSFI 15 povećao zadržanu dobit Grupe za 175 tisuća kuna.

6. ZAKLJUČAK

Zakon o računovodstvu temeljni je zakon koji posebno regulira financijsko izvješćivanje, posebno za potrebe eksternih korisnika. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja se primjenjuju u računovodstvenoj struci i koriste se za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća. Oni ukazuju na temeljne koncepte na kojima se temelji priprema i prezentacija financijskih izvješća. cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, sukladno Okviru za primjenu hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI, HSFI okvir, t.1.2), je da financijska izvješća na temelju tih standarda pružaju informacije o financijskom položaju, uspješnosti i novčanom tijeku poduzeća, prije svega, eksternim korisnicima u donošenju ekonomskih odluka. Osim toga, njihov je cilj razviti računovodstvene standarde od javnog interesa koji zahtijevaju visoku kvalitetu, transparentnost i usporedivost informacija u financijskim izvještajima. Osnovna svrha financijskih izvješća je pružiti informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjavanja postavljenih ciljeva ili proračunskog poslovanja, kako proračunskih tako i izvanproračunskih korisnika. Financijski izvještaji su konačni proizvod financijskog računovodstva i namijenjeni su prvenstveno vanjskim korisnicima, što rezultira zaključkom da je financijsko računovodstvo prvenstveno eksterno orijentirano. Vanjski korisnici financijskih izvješća su, između ostalog, sadašnji i potencijalni investitori, vjerovnici, vlade, vladine organizacije, kupci, dobavljači i drugi vjerovnici, burze, profesionalne institucije, strukovna udruženja, financijski izvještaji nositeljima računovodstvenih informacija. Svrha financijskog izvješćivanja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom stanju poduzeća, kao io uspješnosti poslovanja, što znači predstavljanje svih relevantnih i istodobno pouzdanih računovodstvenih informacija u prepoznatljivom i razumljivom obliku i sadržaju namijenjenim korisnicima. Temeljni financijski izvještaji su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o zadržanoj dobiti i izvještaj o novčanom toku, dok su bilješke uz izvještaje detaljna razrada i dopuna podataka iz ostalih financijskih izvještaja, u svojoj suštini ne predstavljaju

financijski izvještaj nego objašnjenje i dopunu istoga. Financijski izvještaji međusobno su povezani pa su neki od izvještaja statičkog karaktera, na primjer bilanca, jer prikazuju situaciju u određenom vremenskom intervalu, dok drugi upućuju na promjene ekonomskih kategorija određenog razdoblja što im daje dinamički karakter, na primjer, račun dobiti i gubitka. Kraš Grupa je u razdoblju I-III-2019. godine ostvarila konsolidirane ukupne prihode u iznosu od 225,6 milijuna kuna.

U ukupnim prihodima prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 221,3 milijuna kuna, pri čemu su prihodi od prodaje u inozemstvu ostvareni u iznosu od 112, 1 milijuna kuna, tj. porasli su za 10,1% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Prihodi od prodaje na domaćem tržištu ostvareni su u iznosu od 109. 2 milijuna kuna. Udio izvoznih prihoda u ukupnim prihodima od prodaje ostvaren je u visini od 50,7%. Ukupni konsolidirani rashodi u razdoblju I-III-2019. godine ostvareni su u iznosu od 218,4 milijuna kuna i veća je za 1,4 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Neto dobit pripisana imateljima kapitala MATICE ostvarena je u iznosu od 4,9 milijuna kuna, što je za 1,1 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

LITERATURA

Knjige i časopisi

1. Belak, V. (2009) Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine, Belak excellens d.o.o., Zagreb
2. Choi, F.D.S., Meek, G.K. (2005) International Accounting, 5th ed., Pearson Prentice Hall
3. Domazet, T. (2006) Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja 2006/2007, Primjena računovodstva EU u Hrvatskoj, Zgombić&Partneri, Zagreb.
4. Dražić-Lutilsky, I. et al. (2010) Računovodstvo, 4. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
5. Gulin, D. et al. (2006) Računovodstvo trgovačkih društava, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

6. Gulin, D., i sur. (2008) Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
7. Guzić, Š. (2009) Bilješke uz financijska izvješća, RRIF, br.1.
8. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (2003) Računovodstvo
9. Klikovac, A. (2009) Financijsko izvještavanje u Europskoj Uniji, Mate d.o.o., Zagreb
10. Marijana Bartulović, M. (2013) Regulatorni okvir financijskog izvještavanja. Dostupno na: <https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378> (30.4.2019.)
11. Ministarstvo financija (2016) Pravilnik o načinu vođenja registra godišnjih financijskih izvještaja, te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvještaja. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_01_1_2.htm (29.4.2019.)
12. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine br. 3/2015.
13. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine br. 3/2015
14. Ramljak, B. (2010) Financijsko izvještavanje po segmentima, Računovodstvo, financije i porezi u praksi. Split: Udruga računovođa i financijskih djelatnika Split, 1-12.
15. Vašiček, D. (2009) Računovodstvo i financijsko izvještavanje u funkciji upravljanja u javnom sektoru, Hrvatska javna uprava, god. 9., br. 2.
16. Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16
17. Žager, K., Žager, L. (2008) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb.

Online izvori

1. Kras.hr (2019) MATICA-I-III-2019. Dostupno na: <https://www.kras.hr/datastore/filestore/29/MATICA-I-III-2019.pdf> (2.5.2019.)
2. Studentski.hr (2019) Računovodstveno izvješćivanje. Dostupno na: studentski.hr/system/materials/d/377125f9e6df42a5f80a45837fee203648cd482d.zip (29.4.2019.)

3. Vašiček, V. (2019) Izvještavanje financijskih institucija - regulatorni okvir i računovodstveni standardi. Izvještavanje investicijskih fondova - 1. dio. Dostupno na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/sbroz/1%20dio_Izvje%C5%A1tavanje%20financijskih%20institucija%20%20regulatorni%20okvir%20i%20izvje%C5%A1tavanje%20IF.pdf (30.4.2019.)

Popis tablica

Tablica 1. Bilanca na dan 31.3.2019.	28
Tablica 2. Račun dobiti i gubitka.....	30
Tablica 3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.....	32
Tablica 4. Zadržana dobit 31. prosinca 2017. godine.....	33

